

הדלקת נרות: 18:32

צאת השבת: 19:42

מוצ"ש לר"ת: 20:31

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

פנסיה וסדר יום

גורם נוסף למרירות ולתסכולים ולמרירות בגילאים המבוגרים זה השעמום וחוסר התעסוקה.

אדם היה רגיל במשך 40 שנה ויותר לקום מוקדם בבוקר ללכת לעבודה לחזור בערב הביתה לעסוק במטלות הבית וללכת לישון, וכעת אין לו את כל זה... הוא נכנס לוואקום של זמן.

אשה הייתה קמה בבוקר מארגנת את הילדים לגן ולבית הספר, רצה לעבודה, חוזרת ומכינה אוכל ומנקה את הבית, עכשיו שאין מי שילכלך ואין עבודה, יש לה יום ארוך מאד שהיא לא תמיד יודעת מה לעשות בו.

אז בני הזוג שוקעים במחשבות, כי יש זמן לחשוב, ומתחילים להתעסק אחד בחסרונות של השני, ועולים משקעים מהעבר, וזיכרונות מההיסטוריה, והמרירות מתחדשות.

בהרצאות שערכתי בנושא 'תדמית חיובית', הסברתי שצריך להקדים רפואה למכה. לכן, שנה לפני היציאה לפנסיה, או כאשר מרגישים שהתכונה בבית הולכת ופוחתת צריך לתכנן סדר יום!

הבעל צריך למצוא לעצמו עיסוק קבוע לתחילת היום, כדי שתהיה לו סיבה לקום בבוקר.

וכמו שנראה הבוקר, כך נראה כל היום.

אולי כדאי למצוא עבודה של חצי יום באיזה מקום, עבודה שתתאים לאדם מבוגר. אפילו אם אין שכרה רב, העיקר שתהיה תעסוקה. אולי כדאי ללמוד, בבית מדרש או בבית כנסת שמציע שיעורים של רבנים ומרצים. אפשר גם להתנדב בארגוני חסד שמשוועים לידיים עוזרות וכד'.

גם האשה תתכנן לה סדר יום משלה. אולי עבודה בבוקר או חוגים שתמיד היא רצתה ללמוד וכעת יש לה את הזמן הפנוי לזה. שתקבל את בעלה בצהריים בנחת, ולקראת ערב תוכל להתנדב בארגוני חסד וכד'.

כשהבוקר טוב - כל היום טוב. סדר יום מכניס לאדם הרגשה טובה, יש סיבה לקום בבוקר, יש תוכנית למשך היום, הדימוי העצמי משתפר ואדם מרגיש שהוא שווה.

ואז השיחות בין בני הזוג הופכות להיות נחמדות ומועילות, לא מתבוססים בעבר ובמשברים שהיו.

אלא מספרים חוויות מסדר היום החדש, והראש תפוס בדברים חיוביים שמקנים סיפוק נפשי.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

לנצח במלחמה

"כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבת שבי" פרשתנו פותחת במלחמה ומסיימת במלחמה "זכור את אשר עשה לך עמלק... תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח" מה הרמז בדבר?

ימים אלו הם ימים של חשבון נפש לקראת המשפט בראש השנה. חודש אלול מטרתו להכין את האדם לשנה הבאה כדי להיות חזקים יותר בקיום התורה ולימודה.

כולנו מכירים את האויב האמיתי של האדם - היצר הרע. תפקידו של היצר הרע להציב בפנינו מכשולים רבים וניסיונות כדי שנוכל להתגבר עליהם ולהתעלות. אבל כאשר יוצאים למלחמת היצר זה נראה קשה מאד ואולי כמעט בלתי אפשרי. לכן כותבת לנו התורה "כי תצא" כאשר תצאו, מיד כאשר תחליט לצאת למלחמה אתה כבר מנצח! שכן כתוב "ונתנו ה' אלוקיך בידך" הקב"ה עוזר לך להשתלט עליו, ולא עוד אלא "ושבת שבי" כלומר המלחמה הזאת תסתיים גם בלקיחת שבויים. מי הם השבויים שאנחנו חוזרים ושובים אותם מהיצר? אלו המצוות שפספסנו או שלא עשינו במשך השנה.

בכל ניסיון מתפתח קרב בין היצר הרע לבין האדם כשהיצר הרע מנצח הוא למעשה לוקח בשבי את אותה מצווה שיכלנו לקיים. אבל לשמחתנו ישנה אפשרות לחזור לחטוף ולקחת את המצוות שהוא שבה בחזרה. איך עושים זאת?

אנחנו אומרים בתפילות הימים הנוראים "כתבנו בספר חיים למענך אלוקים חיים" אנחנו מבקשים מהקב"ה שיכתוב אותנו בספר החיים כדי לעשות לו נחת רוח בתורה ומצוות. אין אנו מבקשים חיים רק כדי לאכול לשתות ולטייל או דברים חומריים. עיקר הבקשה היא עבור הדברים הרוחניים. לכן כאשר ניגש לתפילה בראש השנה וימים הנוראים חייבים להגיע עם תוכנית רוחנית לשנה החדשה.

ימי אלול נועדו להכין תוכנית כזאת. כל איש ואישה צריכים להכין תוכנית לשיפור המצוות של בין אדם למקום ובין אדם לחברו. צריכים לבדוק ולחפש היכן אנו הכי חלשים ושם לקבל את התוכנית וההחלטה לשנה החדשה. אבל עלינו להתחיל באותה תוכנית כבר עכשיו בחודש אלול! אסור להגיע עם החלטות בלבד וחלומות שווא בלי לקבוע יתד כבר עכשיו.

לכן נתחיל כבר בימים אלו לעשות ולתרגל את אותם החלטות וקבלות טובות ואז כאשר נגיע לתפילות הימים הנוראים ונאמר את המילים "למענך אלוקים חיים" נכוון בהחלטות והקבלות שהתחלנו לקיים. פעולה כזאת יש לה כח עצום ומעצימה את הבקשה לחיים טובים בבחינת "המתחיל במצווה אומרים לו גמור". אדם שהתחיל במצווה הקב"ה יסייע לו להשלים ולגמור אותה לגמרי.

אנחנו רק נתחיל והקב"ה יעזור לנו לגמור את המלאכה. עד שנגיע למה שכתוב בסוף הפרשה "תמחה את זכר עמלק מתחת השמיים" כלומר ייחלש יצר הרע לגמרי עד כדי ביטולו, ויתקיים בנו תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה.

שבת שלום - אבנר קוואס

השדכן: "תראה, הכלה קצת פוזלת, אבל קצת... החתן: "זה לא מפריע לי..." השדכן תופס אומץ: "היא גם נמוכה, ואין להם כסף..." החתן: "לא נורא, לא מפריע..." השדכן מתלהב: "היא גם צולעת, ברגל אחת..." החתן: "דווקא לא מפריע לי..." בשלב זה ההורים של החתן שואלים אותו "מה, לא מפריע לך כלום?". "למה שיפריע לי", שואל החתן, "שיפריע למי שיתחתן איתה בסוף..."

בדיחה

חוסך שבטו

ומה לגבי סטירה על הלחי? כבר ציינו בפרק 'התמודדות עם חוצפה' שאסור לתת סטירה לפני, וזאת מכמה טעמים:

1. הפנים נקראים פְּנים מלשון פָּנים, וכל כבודו של האדם נמצא בפניו ובפרצופו. כשסוטים על הפנים, סוטים לאישיות ופוגעים בכבוד האדם. הסטירה יותר משפילה מאשר כואבת. זאת ועוד, למדנו שהילדים אינם שלנו אלא רק פיקדון מבורא עולם בידינו. הקב"ה התיר לנו לחנך ולהעניש, אבל לא התיר להשפיל.
2. האדם נברא בצלם אלוקים, ואמר רבי חנינא: 'הסוטר לועו של ישראל כאילו סוטר לועו של שכינה'. זאת אומרת שכמו שיש תנועה של סטירה פה למטה, במקביל יש תנועה של סטירה למעלה, וזה דבר חמור.
3. הילד לא מספיק להתגונן מפני הסטירה, וזה מוסיף לו השפלה. פעולה כזאת שחוזרת ונשנית בילדות, יוצרת שנאה ומרירות כלפי ההורים. ולפעמים אנו שומעים ילד אומר: 'אני שונא את אבא שלי... אני לא סובל את אמא שלי...'

אם כבר מחליטים לתת לילד פליק זה יהיה על היד או באחוריו. כמובן שאסור לתת מכות יבשות. ואם גילינו שהמכה גורמת לתוספת מרידה והתנהגות פראית, יש להחליף את השיטה מיד לימין מקרבת'. הגישה לילד כזה צריכה להיות באמצעות מילים טובות ומחמאות שיפעלו טוב יותר.

הסברנו מקודם שהמילה 'שבטו' זה לא דווקא 'מקל', אלא 'שבט פיו'. אבל מה עושים אם כלו כל הקיצין, וכל השיטות לא עבדו, ולא הפעילו את הילד בכיוון הרצוי, וכעת צריך לתת לילד פליק או מכה? ישנם מקרים שהילד זקוק לזה מאד וזה מרגיע אותו מיד, וישנם מקרים שהוא מתמרד יותר.

צריך לדעת שישנו כלל ברזל: מטרת המכה אינה להכאיב אלא להעיר. ואני חוזר ואומר שוב, לא להכאיב.

הרבה הורים חושבים שאם המכה תכאב אז יהיה שינוי. הגישה הזו פסולה. הסיבה לכך, כאשר פועלים על עיקרון הכאב, האדם מתרגל לכאב. וכשהמכה שניתנה כבר לא כואבת - מעלים את העוצמה, עד כדי התעללות.

אמרה לי אמא אחת: כשאני נותנת לו מכות, כואבת לי היד. אז מה את עושה? שאלתי. עברתי לנעל... קוראים יקרים, גם לנעל הוא יתרגל ואז עוברים לחגורה... ואז... תופעות של אלימות כלפי ילדים לא התחילו מיד באלימות קשה אלא בהדרגה. ההורים הכאיבו להם כי הם רצו לפתור בעיה, ולא הצליחו כי אין מטרת המכה להכאיב אלא להעיר.

סיפור לשבת

הגאון הרב מנשה שרבני זצוק"ל

כשהיה בן שנתיים אימו הייתה אופה כעכים ורבינו ביקש כעך אחד בשביל החתול עם העיניים הקטנות. אימו שידעה שאין בביתם חתול כלל המשיכה עם דמיון הילד ואמרה: "בני, הבא לי את החתול תחילה ואחר כך אתן לך כעך".

ולא איחר למלא בקשתה רץ לעבר עריסתו והביא בידו נחש והשליכו ארצה לפני אימו ולפני שכונתיה שהיו סביבה והן ברחו מפניו בבהלה. אחרי כן התברר מפי הילד, כי הנחש היה מצוי איתו כל יום והילד השתעשע כל הזמן איתו והנחש לא הזיק לו.

בנו סיפר כי בשכונתם הייתה אישה חשוכת מרפא והרופאים אמרו לה נואש. אחד מהקרובים שלה שהכיר את רבינו אמר לה: "פה היה צדיק שנפטר ואשר הכין את התכריכים לקבורתו ואת הסבון בו החברה קדישא ירחצו ויטהרו את גופו. (את התכריכים הכין רבינו בחיי חיותו והביאם עימו מפרס לארץ ישראל) תשאלו את המשפחה אם נשאר להם מן הסבון הנ"ל, תרחצי בו ותתראי". האישה פנתה למשפחה ולמרבה המזל נשאר להם מן הסבון והיא קיבלה את הסבון שרחצו בו את רבינו וברגע שהשתמשה בו שב בשרה כבשר תינוק בן יומו והתרפאה ממחלתה.

מעשה עם אישה עקרה שהייתה מטופלת אצל הרופאים במשך שמונה שנים אך לא עזרו הטיפולים. כאשר נפטר רבינו אמרו לה שכדאי שהיא תביט בפני הצדיק (כך מקובל אצל בני בבל שזו סגולה בדוקה שהאישה בזכות זה תתעבר). למרות שהתנגדו לזה, הרה"ג ח"ר אליהו חבה הסכים. וכן היה, האישה הביטה, ואחר שנה התעברה וילדה בן, וכן שנה אחרי שנה התעברה האישה וזכתה לזרע בירך ה'.

כשעבר רבינו באחת מסמטאות בגדד הגיח לעברו זקן נשוא פנים שלא הכירו מעולם, ואמר לו שלום בחביבות ובסבר פנים יפות. החזיר לו רבינו: "שלום", ושאלו: "האם כבודו זקוק לעזרה?". ענה לו הזקן: "אני חייב לך מטבע זו ואני פורע לך", ובתוך דבריו הוציא מכיסו מטבע של לירה זהב ודחף לתוך ידו של רבינו ובעודו מתבונן במטבע היקרה וכשאינו מאמין במתרחש לנגד עיניו הרים את ראשו לעבר הזקן כדי להעמידו על טעותו, אולם הלה נעלם ואיננו.

רבינו החל לחפשו אך לשווא. חשב רבינו: "איה האיש שאוכל להחזיר לו את כספו?". לאחר התלבטויות החליט כי במטבע זה ישתמש רק בדברי קודש בלבד. משם פנה לחנות הכורך ומוכר ספרי קודש וסיפר לו בצער את מה שאירע וביקש: "אנא מכור לי ספרים והניחם בחנותך, כי בביתי אין מקום. ונמכרם בשותפות ואתן שכרך". הכורך בראותו אברך צעיר שניכר בו היושר והתמימות הסכים למלא כל מוצא פיו.

וכך עשו והברכה שרתה במעשה ידיהם ובכל אשר פנו השכילו והצליחו ובכך השתחרר רבינו מעול הפרנסה והיה פנוי לעסק התורה ימים ולילות.

דרכו בקודש הייתה להתפרנס מיגיע כפיים ועל כן על אף היותו רב ומורה צדק לא קיבל משכורת מקופת הקהילה אלא עסק במסחר והיה מוכר בדים. באחד מימי אדיהם של הישמעאלים שחל בימי חוה"מ שלנו ואז התכנסו לעיר כל הישמעאלים מהסביבה והסוחרים הישמעאלים ניצלו את יום ההתקהלות והעלו את מחירי מוצריהם וכמו כן עלו גם מחיר הבדים. יהודי העיר פתחו את עסקיהם ומכרו סחורה בחוה"מ שהאמירה לכפליים ממחירה הרגיל ולא היה זה יום שוק רגיל.

בראות אנשי העיר את חנותו של רבינו סגורה, שאלו אותו מדוע אין הוא מוכר בחנות ומחמיץ הזדמנות פז, שאפשר להשתכר יותר ולהוציא לימי החג ולכבדו יותר בשפע ולשמח את בני ביתו.

רבינו השיב להם, שאין שווה לו כל הון שבעולם בעד חוה"מ ואין הוא מוכן לבזות את המועדות שזה בבחינת עובד ע"ז והרגיעם שהוא ירוויח יותר מהם, ושהסחורה תתייקר הרבה יותר. אך האנשים העדיפו את הריווח הכפול המיידי ולא שמעו לו.

לאחר החג מכיוון שמכרו את כל הבדים, לא נותרה סחורה בעיר. רבינו פתח את חנותו ומכר את הסחורה בכפליים יותר ממה שמכרו הסוחרים בחוה"מ.

(פניני עין חמד)

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים, הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חינוך עכשיו - 1599-59-59-39

